

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2017. május 10.*

„Előzetes döntéshozatal — Az Európai Unió tisztviselője — Személyzeti szabályzat — Az Európai Unió intézményeinek szociális biztonsági rendszeréhez való kötelező csatlakozás — Valamely tagállamban szerzett, ingatlanból származó jövedelem — Valamely tagállam joga alapján általános szociális hozzájárulás, szociális levonás és kiegészítő hozzájárulások megfizetésére való kötelezés — E tagállam szociális biztonsági rendszerének finanszírozásában való részvétel”

A C-690/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a cour administrative d'appel de Douai (douai-i közigazgatási fellebbviteli bíróság, Franciaország) a Bírósághoz 2015. december 21-én érkezett, 2015. december 14-i határozatával terjesztett elő a

Wenceslas de Lobkowicz

és

a **Ministère des Finances et des Comptes publics**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, M. Berger és A. Prechal tanácselnökök, C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund és F. Biltgen (előadó) bírák,

főtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: V. Giacobbo-Peyronnel tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. október 18-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- W. de Lobkowicz képviseletében G. Hannotin avocat,
- a francia kormány képviseletében G. de Bergues, D. Colas, R. Coesme és D. Segoin, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében D. Martin és G. Gattinara, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: francia.

a főtanácsnok indítványának a 2016. december 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az uniós jog értelmezésére vonatkozik annak eldöntése érdekében, hogy létezik-e az egyetlen tagállam jogának alkalmazására vonatkozó elv, az 1999. február 8-i 307/1999/EK tanácsi rendelettel (HL 1999. L 38., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 335. o.) módosított 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel (HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.) módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendeletben (a továbbiakban: 1408/71 rendelet), valamint a Bíróság által a 2015. február 26-i de Ruyter ítéletben (C-623/13, EU:C:2015:123) értelmezett, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o.) kifejezésre juttatott elvhez hasonlóan.
- 2 E kérelmet az Európai Bizottság nyugalmazott tisztviselője, Wenceslas de Lobkowicz és a Ministère des Finances et des Comptes publiques (pénzügyi és államháztartási minisztérium, Franciaország) között az előbbi franciaországi ingatlanból származó jövedelmére 2008 és 2011 között kivetett szociális hozzájárulások és levonások tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló (7.) jegyzőkönyv (HL 2010. C 83., 266. o., a továbbiakban: jegyzőkönyv) 12. cikke a következőképpen szól:

„Az Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai az Unió által számukra fizetett illetmények, bérek és járandóságok után kötelesek adót fizetni az Unió javára az Európai Parlament és a Tanács által rendes jogalkotási eljárás keretében, az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően elfogadott rendeletekben meghatározott feltételeknek és eljárásnak megfelelően.

Az Unió által számukra kifizetett illetmények, bérek és járandóságok tekintetében nemzeti adókötelezettség alól mentességet élveznek.”

- 4 E jegyzőkönyv 13. cikke értelmében:

„A jövedelemadó, a vagyoadó és az örökösödési adó alkalmazásakor, valamint az Unió tagállamai között a kettős adóztatás elkerülésére vonatkozóan kötött egyezmények alkalmazásakor az Unió azon tisztviselőit és egyéb alkalmazottait, akik – kizárólag az Unió szolgálatában végzett feladataik ellátása miatt – az Unió szolgálatába történő belépéskor az adózás szempontjából lakóhelyük szerinti országon kívüli tagállam területére helyezik át tartózkodási helyüket, mind a tényleges tartózkodási helyük szerinti országban, mind az adózás szempontjából lakóhelyük szerinti országban úgy kezelik, mintha ez utóbbi országban tartanák fent lakóhelyüket [...]

[...]”

5 Az említett jegyzőkönyv 14. cikke értelmében:

„Az Európai Parlament és a Tanács az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben meghatározza az Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai szociális biztonsági juttatásainak rendszerét.”

6 Az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatát (a továbbiakban: személyzeti szabályzat), valamint az Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételeket a 2008. december 18-i 1324/2008/EK, Euratom tanácsi rendelettel (HL 2008. L 345., 17. o.) módosított, az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról, egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről, valamint a Bizottság tisztviselőire ideiglenesen alkalmazandó különleges intézkedések bevezetéséről szóló, 1968. február 29-i 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendelet (HL 1968. L 56., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 2. kötet, 5. o.) állapította meg.

7 A személyzeti szabályzat 72. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tisztviselő [...] betegségbiztosításra jogosult[...] a felmerült költségek 80%-áig, az [Unió] intézménye [helyesen: intézményei] [...] közös megegyezése alapján – a személyzeti szabályzati bizottsággal folytatott konzultációt követően – megállapított szabályok szerint. [...]

[...]

Az e biztosításhoz szükséges járulék egyharmada a tisztviselőt terheli, azonban az általa fizetendő összeg nem haladhatja meg alapilletményének 2%-át.

[...]”

8 A személyzeti szabályzat 73. cikkének szövege a következő:

„(1) A tisztviselő a[z Unió] intézményei által a személyzeti szabályzati bizottsággal folytatott konzultációt követően közös megegyezéssel meghatározott szabályok alapján, szolgálatba lépésének napjától kezdődően foglalkozási megbetegedés és baleset elleni biztosításban részesül. A tisztviselő a nem foglalkozási kockázatok elleni biztosítás költségéhez alapilletményének 0,1%-áig járul hozzá.

[...]”

9 A személyzeti szabályzat 83. cikke értelmében:

„(1) Az e nyugdíjrendszer keretében folyósított ellátásokat a[z Unió] költségvetéséből kell fedezni. A tagállamok az ilyen kiadások finanszírozására megállapított táblázattal összhangban együttesen garantálják az ilyen ellátások kifizetését.

[...]

(2) A tisztviselők e nyugdíjrendszer finanszírozásához a költségek egyharmadával járulnak hozzá. A járulék a tisztviselő alapilletményének a 64. cikkben meghatározott súlyozás figyelmen kívül hagyásával számított 10,9%. A járulékot a tisztviselők illetményéből havonta le kell vonni. [...]

[...]”

10 Az e 83. cikk (2) bekezdésében előírt hozzájárulás mértékét évente kiigazítják. Így annak mértéke az alapeljárásban szóban forgó, 2009 és 2011 közötti években július 1-jén 11,3%, 11,6% illetve 11% volt.

- 11 Az 1408/71 rendelet 2. cikke (1) bekezdése alapján e rendelet „vonatkozik azokra a munkavállalókra vagy önálló vállalkozókra és diákokra, akik egy vagy több tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoznak vagy tartoztak, és akik a tagállamok egyikének állampolgárai, valamint azokra a hontalanokra vagy menekültekre, akiknek a lakóhelye valamely tagállam területén található, és ezek családtagjaira és túlélő hozzátartozóira”.
- 12 Az említett rendelet 13. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy „a rendelet hatálya alá tartozó személyekre csak egy tagállam jogszabályai alkalmazandóak. E jogszabályokat e cím rendelkezései szerint kell meghatározni”.
- 13 Az 1408/71 rendeletet 2010. május 1-jétől hatályon kívül helyezte az ugyanezen a napon hatályba lépő 883/2004 rendelet. Az 1408/71 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének és 13. cikke (1) bekezdésének szövege ugyanakkor lényegében megegyezik a 883/2004 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének, illetve 11. cikke (1) bekezdésének szövegével.

A francia jog

- 14 A code de la sécurité sociale (szociális biztonsági törvénykönyv) alapügy tényállásának megvalósulásakor hatályos szövegének L. 136-6. cikke értelmében a Franciaországban a code général des impôts (általános adókodeks) 4B. cikke szerint adóügyi illetőséggel rendelkező természetes személyek az általános adókodeks 1600-0 C cikke értelmében – amely cikk e törvénykönyvnek „a Caisse nationale des allocations familiales (országos családtámogatási pénztár), az öregségi szolidaritási alapok és a kötelező betegbiztosítási rendszerek javára fizetendő általános szociális hozzájárulást” (a továbbiakban: CSG) szabályozó rendelkezései között szerepel – kötelesek a tőkejövedelmek után hozzájárulást fizetni a jövedelemadó alapját képező nettó összeg, többek között az ingatlanból származó jövedelmek alapján.
- 15 Az általános adókodeks 1600-0 F bis cikkének az alapügy tényállásának megvalósulásakor hatályos változata értelmében az említett személyek ezenfelül a szociális biztonsági törvénykönyv L. 245-14. cikkének megfelelően ugyanezen jövedelmek után „szociális levonást” kötelesek fizetni, amelynek mértéke a szociális biztonsági törvénykönyv szóban forgó években alkalmazandó változatának L. 245-16. cikke alapján 2%. A code de l'action sociale et des familles-ből (szociális és családjogi törvénykönyv) emellett az is kiderül, hogy az L. 14-10-4. cikkének megfelelően 0,3%-os mértékű, valamint L. 262-24. cikke alapján 1,1%-os mértékű kiegészítő hozzájárulást kötelesek fizetni az említett jövedelmek után.

Az alapeljárás tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 16 W. de Lobkowicz, francia állampolgár tisztviselőként 1979-től nyugdíjazásáig, 2016. január 1-jéig állt a Bizottság szolgálatában. E jogviszony alapján az uniós intézmények közös szociális biztonsági rendszerének tagja.
- 17 A jegyzőkönyv 13. cikke alapján W. de Lobkowicz az adózás szempontjából franciaországi illetőségű. Ebben a tagállamban ingatlanból származó jövedelmekre tesz szert. E jövedelmeket 2008 és 2011 között CSG, a társadalombiztosítási tartozások kiegyenlítésére szolgáló hozzájárulás (CRDS), 2%-os mértékű szociális levonás és az e levonáshoz kapcsolódó 0,3%-os, illetve 1,1%-os mértékű kiegészítő hozzájárulás terhelte.
- 18 W. de Lobkowicz, miután az adóhatóság elutasította a fent említett hozzájárulások és levonások megfizetése alóli mentesítésre irányuló kérelmét, a fizetés alóli mentesítés iránti keresetet nyújtott be a tribunal administratif de Rouen-hoz (roueni közigazgatási bíróság, Franciaország).

- 19 E bíróság 2013. december 13-i ítéletével megállapította, hogy a W. de Lobkowicz által a jogvita tárgyát képező években fizetendő, a CRDS-hez kapcsolódó hozzájárulások teljes összegéből az eljárás során megítélt kedvezmények mértékéig a határozathozatal okafogyottá vált, és a kereseti kérelmét az ezt meghaladó részben elutasította.
- 20 W. de Lobkowicz fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a cour administrative d'appel de Douai-hoz (douai-i közigazgatási fellebbviteli bíróság, Franciaország). E bíróságtól elsődlegesen azt kéri, hogy állapítsa meg a még jogvita tárgyát képező szociális levonások fizetése alóli mentesítését.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság először is arra mutat rá, hogy a nemzeti jog értelmében a szóban forgó hozzájárulások és levonások adóknak minősülnek, ily módon az a körülmény, hogy W. de Lobkowicz vagy a családtagjai nem részesülnek semmilyen közvetlen ellentételezésben azokkal összefüggésben, nem kérdőjelezi meg ezek megalapozottságát.
- 22 Ezt követően kifejti, hogy bár a Bíróság 2015. február 26-i de Ruyter ítéletéből (C-623/13, EU:C:2015:123) az következik, hogy az a 1408/71 rendelet 4. cikkében felsorolt egyes szociális biztonsági ágakkal közvetlen és releváns kapcsolatban álló tőkejövedelmekre vonatkozó közterhek, vagyis a CSG, a 2%-os szociális levonás és az 0,3%-os kiegészítő hozzájárulás e rendelet hatálya alá tartoznak. A kérdést előterjesztő bíróság – ugyanazon indokok alapján, mint amelyekre a Bíróság ebben az ítéletben hivatkozott – úgy véli, hogy az 1,1%-os mértékű kiegészítő hozzájárulást szintén úgy kell tekinteni, hogy az az említett rendelet hatálya alá tartozik.
- 23 Ugyanakkor emlékeztet arra, hogy a Bíróság a 2000. október 3-i Ferlini ítéletének (C-411/98, EU:C:2000:530) 41. pontjában már kimondta, hogy az uniós tisztviselők és a családtagjaik – akik kötelezően az uniós intézmények szociális biztonsági rendszerében biztosítottak – nem minősülhetnek az 1408/71 rendelet értelmében vett munkavállalónak. Ezért az egyetlen tagállam jogának alkalmazására vonatkozó, e rendelet 13. cikkében elismert elv nem alkalmazandó rájuk.
- 24 Végül a kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy még ha az uniós tisztviselők az EUMSZ 45. cikk rendelkezései értelmében vett „munkavállalónak” is minősülnek, e cikk a szociális biztonsági ellátások vagy a különleges, nem járulékalapú pénzügyi ellátások finanszírozásának tekintetében nem ír elő olyan általános kritériumot a tagállamok és az uniós intézmények közötti hatáskörmegosztást illetően, amely alapján W. de Lobkowiczhoz hasonlóan úgy lehetne tekinteni, hogy ez utóbbi személynek a szóban forgó hozzájárulások és levonások megfizetésére való kötelezését az említett cikk értelmében vett, „hátrányos megkülönböztetéssel járó intézkedésnek” kellene minősíteni.
- 25 Mivel azonban továbbra is kétségei vannak W. de Lobkowicz szóban forgó hozzájárulások és levonások megfizetésére kötelezésének uniós joggal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban, a cour administrative d'appel de Douai (douai-i közigazgatási fellebbviteli bíróság, Franciaország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Akadályát képezi-e egy uniós jogelv annak, hogy az Európai Bizottság tisztviselőjét valamely európai uniós tagállamban ingatlanból származó jövedelmei alapján általános szociális hozzájárulás, szociális levonás, és az e levonáshoz kapcsolódó, 0,3%, illetve 1,1% mértékű kiegészítő hozzájárulás megfizetésére kötelezzék?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az elfogadhatóságról

- 26 A francia kormány elsődlegesen arra hivatkozik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan, mivel nem bocsátja a Bíróság rendelkezésére azon ténybeli elemeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdésre a Bíróság hasznos választ adhasson. A kérdést előterjesztő bíróság ugyanis az EUMSZ 45. cikkel kapcsolatos kérdést terjesztett elő, ugyanakkor nem pontosította sem az alapeljárás felperesének állampolgárságát, sem azt, hogy e személy valamely szakmai tevékenység folytatása céljából élt-e szabad mozgáshoz való jogával.
- 27 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdésekre hasznos választ adjon (lásd különösen: 2010. június 22-i Melki és Abdeli ítélet, C-188/10 és C-189/10, EU:C:2010:363, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2013. április 18-i Mulders ítélet, C-548/11, EU:C:2013:249, 27. pont).
- 28 Az uniós jog nemzeti bíróság számára hasznos értelmezésének szüksége ugyanis megköveteli – amint azt a Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikke hangsúlyozza –, hogy a nemzeti bíróság meghatározza az általa felvetett kérdés ténybeli és jogszabályi hátterét, vagy legalábbis kifejtse azokat a ténybeli körülményeket, amelyekre e kérdések alapulnak (2010. március 11-i Attanasio Group ítélet, C-384/08, EU:C:2010:133, 32. pont; 2013. december 5-i Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken ítélet, C-514/12, EU:C:2013:799, 17. pont).
- 29 A jelen esetben rá kell mutatni arra, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés kétségtelenül az uniós jog értelmezésére irányul. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a francia kormány állításával ellentétben e kérdés nem kifejezetten az EUMSZ 45. cikkre vonatkozik, hanem inkább általános jelleggel egy olyan „uniós jogelv” fennállására utal, amely akadályát képezi annak, hogy valamely uniós tisztviselőt az alapeljárásban szereplőhöz hasonló szociális levonások és hozzájárulások megfizetésére kötelezzenek az adóilletősége szerinti tagállamban ingatlanból származó jövedelmek után.
- 30 Ezenfelül az előzetes döntéshozatalra utaló határozat ismerteti az alapeljárásbeli jogvita tárgyát, amint az a jelen ítéletnek a kérdést előterjesztő bíróság által tett megállapításokat megismétlő 17–20. pontjából kitűnik. E bíróság szintén ismerteti a releváns nemzeti rendelkezések tartalmát, és a Bíróság vonatkozó ítélkezési gyakorlatára, különösen a 2015. február 26-i de Ruyter ítéletre (C-623/13, EU:C:2015:123) hivatkozva kifejti azokat az indokokat, amelyek arra vezették, hogy kérdést tegyen fel az uniós jog értelmezésére vonatkozóan.
- 31 Következésképpen úgy kell tekinteni, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat tartalmazza az ahhoz szükséges ténybeli és jogi elemeket, hogy a Bíróság hasznos választ adhasson a kérdést előterjesztő bíróság számára.
- 32 E körülményekre tekintettel az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az ügy érdeméről

- 33 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a szociális biztonság területén egyetlen tagállam jogának alkalmazására vonatkozó, az 1408/71 rendeletben, majd a 883/2004 rendeletben kifejtett, és a 2015. február 26-i de Ruyter ítéletben (C-623/13, EU:C:2015:123) pontosított elvet úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárásban

szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében az Unió tisztviselője az adóilletősége szerinti tagállamban szerzett, ingatlanból származó jövedelmei alapján – ugyanezen tagállam szociális biztonsági rendszerének finanszírozására szolgáló – szociális hozzájárulás és szociális levonás fizetésére köteles.

- 34 Emlékeztetni kell egyrészt arra, hogy bár a tagállamok továbbra is megtartják szociális biztonsági rendszereik kialakítására vonatkozó hatáskörüket, ennek gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot (2008. április 1-jei *Gouvernement de la Communauté française et gouvernement wallon* ítélet, C-212/06, EU:C:2008:178, 43. pont; 2016. január 21-i Bizottság kontra Ciprus ítélet, C-515/14, EU:C:2016:30, 38. pont; 2016. október 6-i *Adrien és társai* ítélet, C-466/15, EU:C:2016:749, 22. pont).
- 35 Másrészt, valamely uniós tisztviselő az EUMSZ 45. cikk értelmében vett migráns munkavállalónak minősülhet valamely tagállam olyan állampolgáraként, aki a származási államától eltérő tagállam területén dolgozik. Ugyanakkor, mivel az uniós tisztviselők nem tartoznak az 1408/71 rendeletnek és a 883/2004 rendeletnek az e rendeletek személyi hatályát megállapító 2. cikkének (1) bekezdése szerinti nemzeti szociális biztonsági jogszabályok hatálya alá, e tisztviselők továbbra sem minősülhetnek az e rendeletek értelmében vett munkavállalóknak. Ezzel összefüggésben az EUMSZ 48. cikk hatálya sem terjed ki rájuk, amely cikk a Tanácsra bízta a munkavállalók részére a szociális biztonsági rendszerek területén kiadott nemzeti szabályokból esetleg adódó akadályok leküzdését lehetővé tevő rendszer bevezetésének feladatát, amely feladatnak a Tanács az 1408/71, majd a 883/2004 rendelet elfogadásával tett eleget (lásd ebben az értelemben: 2000. október 3-i *Ferlini* ítélet, C-411/98, EU:C:2000:530, 41. és 42. pont; 2004. december 16-i *My* ítélet, C-293/03, EU:C:2004:821, 34–37. pont).
- 36 Az uniós tisztviselők ugyanis az uniós intézmények közös szociális biztonsági rendszerének hatálya alá tartoznak, amelyet a jegyzőkönyv 14. cikke értelmében az Európai Parlament és a Tanács az intézményekkel folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben határoz meg.
- 37 A szociális biztonsági juttatások e rendszerét a személyzeti szabályzat hozta létre, amelynek „A tisztviselők javadalmazása és szociális biztonsági ellátásai” megnevezésű V. címe, konkrétan pedig e címnek a szociális biztonsági ellátásokra és a nyugdíjakra vonatkozó 2. és 3. fejezete tartalmazza az uniós tisztviselőkre alkalmazandó szabályokat.
- 38 Ezért az uniós tisztviselők jogi helyzete a szociális biztonsággal kapcsolatos kötelezettségeiket illetően az Unióval fennálló szolgálati viszony folytán az uniós jog hatálya alá tartozik (lásd ebben az értelemben: 1983. július 13-i *Forcheri* ítélet, 152/82, EU:C:1983:205, 9. pont).
- 39 Ezért a tagállamoknak a jelen ítélet 34. pontjában hivatkozott azon kötelezettsége, hogy a szociális biztonsági rendszereik kialakítására vonatkozó hatáskörük gyakorlása során tiszteletben tartsák az uniós jogot, valamely uniós tisztviselőnek az Unióval fennálló munkaviszonyára irányadó szabályokra – vagyis a jegyzőkönyv és a személyzeti szabályzat e területre vonatkozó rendelkezéseire – is kiterjed.
- 40 E tekintetben, amint arra a főtanácsnok az indítványának 72. pontjában rámutatott, egyrészt a jegyzőkönyv jogi szempontból a Szerződésekkel egyenértékű (2014. december 18-i 2/13. sz. vélemény [Az Uniónak az E]EE-hez történő csatlakozása], EU:C:2014:2454, 161. pont).
- 41 A jegyzőkönyv 12. cikkének analógiájára, amely az Unió tisztviselői tekintetében az Unió által számukra fizetett illetmények, bérek és járandóságok utáni egységes adóztatást vezet be az Unió javára, és következésképpen ezen összegek nemzeti adók alóli mentességét írja elő, úgy kell tekinteni, hogy e jegyzőkönyv 14. cikke, amennyiben az hatáskörrel ruházta fel az uniós intézményeket a tisztviselők szociális biztonsági rendszerének meghatározására, magában foglalja azt, hogy a tagállamok

hatásköréből kikerül annak lehetősége, hogy az uniós tisztviselők számára kötelezővé tegyék valamely nemzeti szociális biztonsági rendszerhez való csatlakozást, és e tisztviselők ilyen rendszer finanszírozásához való hozzájárulását.

- 42 Másrészt a 259/68 rendelettel elfogadott személyzeti szabályzat az EUMSZ 288. cikk szerinti valamennyi jellemzővel rendelkezik, amely cikk értelmében a rendelet általános hatállyal bír, és teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. Ebből következik, hogy a személyzeti szabályzatot a tagállamok is kötelesek tiszteletben tartani (lásd ebben az értelemben: 1981. október 20-i Bizottság kontra Belgium ítélet, 137/80, EU:C:1981:237, 7. és 8. pont; 1987. május 7-i Bizottság kontra Belgium ítélet, 186/85, EU:C:1987:208, 21. pont; 2003. december 4-i Kristiansen ítélet, C-92/02, EU:C:2003:652, 32. pont; 2015. február 4-i Melchior ítélet, C-647/13, EU:C:2015:54, 22. pont).
- 43 Ezzel összefüggésben rá kell mutatni arra, hogy a személyzeti szabályzat 72. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdéséből kitűnik, hogy a betegségbiztosításhoz szükséges járulék egyharmada a tisztviselőt terheli, azonban az általa fizetendő összeg nem haladhatja meg alapilletményének 2%-át. A személyzeti szabályzat 73. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a tisztviselő a szolgálatba lépésének napjától kezdődően foglalkozási megbetegedés és baleset elleni biztosításban részesül, valamint hogy a nem foglalkozási kockázatok elleni biztosítás költségéhez alapilletményének 0,1%-áig járul hozzá. A személyzeti szabályzat 83. cikkének (2) bekezdéséből az is kitűnik, hogy a tisztviselők a nyugdíjrendszer finanszírozásához a költségek egyharmadával járulnak hozzá, és e hozzájárulást az alapilletmény meghatározott százalékarányában határozzák meg.
- 44 A fentiekből az következik, hogy a tagállamok kizárásával az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik arra, hogy meghatározza az uniós tisztviselőkre a szociális biztonsággal kapcsolatos kötelezettségeik tekintetében alkalmazandó szabályokat.
- 45 Amint arra ugyanis a főtanácsnok az indítványának 76. pontjában rámutatott, a jegyzőkönyv 14. cikke és a személyzeti szabályzat szociális biztonságra vonatkozó rendelkezései az uniós tisztviselők tekintetében legalábbis hasonló szerepet töltenek be, mint az 1408/71 rendelet 13. cikke és a 883/2004 rendelet 11. cikke, amely szerep különösen annak megtiltásában áll, hogy az uniós tisztviselőket a területre vonatkozó különböző rendszerekhez való hozzájárulásra kötelezzék.
- 46 Ezért az alapeljárásban szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozás, amely egy uniós tisztviselő jövedelmeire a kifejezetten az érintett tagállam szociális biztonsági rendszereinek finanszírozására elkülönített szociális hozzájárulásokat és levonásokat vet ki, sérti az Unió kizárólagos hatáskörét, amelyet a jegyzőkönyv 14. cikke és a személyzeti szabályzat vonatkozó, különösen azon rendelkezései ruháznak rá, amelyek meghatározzák az uniós tisztviselők valamely szociális biztonsági rendszer finanszírozásához való kötelező hozzájárulásait.
- 47 Ezenfelül az ilyen szabályozás esetén fennáll annak veszélye, hogy az megsérti az uniós tisztviselők közötti egyenlő bánásmódot, és ezáltal visszatart valamely szakmai tevékenység uniós intézményen belüli gyakorlásától, mivel bizonyos tisztviselők nemcsak az uniós intézmények közös szociális biztonsági rendszeréhez való hozzájárulásra lennének kötelesek, hanem a nemzeti szociális biztonsági rendszerhez való hozzájárulásra is.
- 48 A fenti elemzést nem kérdőjelezi meg a francia kormány azon állításai, amelyek szerint az alapeljárásban szóban forgó szociális hozzájárulások és levonások olyan „adóknak” minősülnek, amelyek nem a munkából, hanem az ingatlanból származó jövedelmeket terhelik, és amelyek nem eredményezik közvetlenül a szociális biztonsági ellátások ellentételezését vagy azzal kapcsolatos előnyt. A kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott információkból ugyanis kitűnik, hogy ezeket a levonásokat és hozzájárulásokat mindenképpen közvetlenül és kifejezetten a francia szociális biztonsági rendszer ágainak finanszírozására különítik el. Következésképpen az Unió W. de Lobkowiczhoz hasonló valamely tisztviselője nem kötelezhető ilyen teherviselésre, mivel a szociális biztonsággal kapcsolatos

pénzügyi kötelezettségeire kizárólag a jegyzőkönyv, valamint a személyzeti szabályzat irányadó, így e kötelezettségek nem tartoznak a tagállamok hatáskörébe (lásd analógia útján az 1408/71 rendeletet illetően: 2015. február 26-i de Ruyter ítélet, C-623/13, EU:C:2015:123, 31., 23., 26., 28. és 29. pont).

- 49 A fenti megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a jegyzőkönyv 14. cikkét, valamint a személyzeti szabályzatnak az uniós intézmények közös szociális biztonsági rendszerére vonatkozó rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében az Unió tisztviselője az adóilletősége szerinti tagállamban szerzett, ingatlanból származó jövedelmei alapján – ugyanezen tagállam szociális biztonsági rendszerének finanszírozására szolgáló – szociális hozzájárulás és szociális levonás fizetésére köteles.

A költségekről

- 50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló, az EU-Szerződéshez, EUM-Szerződéshez és EAK-Szerződéshez csatolt (7.) jegyzőkönyv 14. cikkét, valamint az Európai Unió tisztviselői személyzeti szabályzatának az uniós intézmények közös szociális biztonsági rendszerére vonatkozó rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapeljárásban szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében az Unió tisztviselője az adóilletősége szerinti tagállamban szerzett, ingatlanból származó jövedelmei alapján – ugyanezen tagállam szociális biztonsági rendszerének finanszírozására szolgáló – szociális hozzájárulás és szociális levonás fizetésére köteles.

Aláírások